

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

VIDÉKEN:

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Osztrák fenyegetés.

Mig az osztrák miniszterelnök a Reichsrathban csábító dalokat énekel és Magyarországot ismét be akarja édesgetni a gazdasági közösség csapdjába, addig a derék osztrák nagyiparosok kimutatják a foguk fehérjét és gyakorlatilag beigazolják, hogy mi a közösség értelme.

Az osztrák vasiparosok kartellben vannak és most még a rabló-szövetség szigorú kötelékeit is megoldják, hogy előbb tegyék tönkre a magyar vasipart, azután szabadon garázdálkodjanak Magyarországon és szedjék be uzsora kamattal együtt azt a veszteséget, melyet a tisztességtelen versenyyel maguknak okoztak.

A kartell megengedi tagjainak, hogy a Magyarországra szánt árút a kontingensen felül gyártsa és megtéríti tagjainak a veszteséget, mely őket éri, ha Magyarországon harczi áron fogják a vasat adni.

Ez világos és értelmes beszéd

és minden ízében igaz, sokkal igazabb, mint Körber urnak özszeses frázisai, melyeket a Reichsrathban nagy magyar gyermekek ámitására elmond.

Semmiféle idegen állam, még vámháboru esetén sem merne így fellépni ellenünk, mint az osztrákok teszik és büntetlenül tehetik, mert Magyarország ott fekszik előttük tehát enélkül és legfeljebb csak vonaglik az ökölcsepások és rugások alatt, de azokat alig képes viszonozni, mert a vámsorompók ott vannak a tulsó osztrák határon; az innesső határon azonban nincsen sorompó és az osztrák nálunk vámolatlanul jöhet-mehet.

Bezzeg, másképpen volna, ha Ausztria felé is volna vámsorompók. Akkor mi annyi vámot vetünk az osztrák vasra, hogy semmiféle harczi árral nem tudának a mi iparunknak ártani.

Igy azonban a legtisztességtelenebb versenyt folytatják és semmi éle magyar törvény őket ezért nem büntetheti, mert őket a kiegyezési közös törvények védik

és mint osztrákok Magyarországon elkövethetik mindazokat a hitványságokat, melyektől otthon a törvény eltiltja őket.

Az osztrák kormány meg egyenesen jó szemmel nézi az iparosok, kereskedők és vállalkozók élelmességét, mindenféle kerülő uton támogatja őket a magyar érdekek megrontásában és cseppet sem fél attól, hogy a magyar kormány retorziv eszközökhöz fog nyulni.

Az osztrák vasiparosok példátlan arczatlansága va ahára felnyithatná a kormány szemét. Beláthatná, hogy hamis csapáson jár, mikor még áldozatok árán is egyezkedni akar. Beláthatná, hogy az osztrák tulkapásokkal szemben nem használ semmiféle kötés. Beláthatná, hogy az osztrákok Magyarországot örökös gyarmatnak, a kiegyezést pedig csak komédiának, csak a magyarok ajkán végighuzott mézes madzagnak tekintik. Beláthatná, hogy csak egy módunk van az osztrákok ellen védekezni: harsányan felkiáltani:

A halál torkában.

Irta: **J.-H. Rosny.**

Mme de Quesnel szalonjában épen véget ért a „Három jós“ paródiája; mi a sarokba vonultunk, hogy a buffet felé tolongó vendégsereget jól átpillantassuk és üdvözöljük az ismerősöket.

— Honnaa a manóból szedte ez a Verville a feleségét? — kérde mme de Langres. — Ilyen szép fiú, mint ő, a leggazdagabb leányt követelhetne volna bites-társul...

Egyszerre valamennyien Verville néztünk, aki éppen előttünk haladt el; hatalmas, mint egy Atlas, — szép, mint egy Apollo, — és párizsi, mint egy divatcégnek reklámalakja. Oh, jól ismerték a szalondekban ezt a női óditót s kalandjainak emlekeit meg sokáig nem fogja elfeledni a boudirok zsöllében sutgó fáma. Nyugodt, hideg arccal haladt el előttünk, — mellette sovány, kicsi barna nő: a felesége. Oly rút volt szegény, hogy de Langres asszony hal-kan felkaczagott a láttára.

— Verville felesége bizonyára mesés vagyonnal bír, — mondta Chavagne.

— Egy garasa sincs! — sugta Servy-éres. — Családja egyszerű polgárnép a vidéken... őt teljesen tönkre mentek. Mindamellett Verville barátunk halálosan szerelmes belé; — igen, halálosan. Száz aranyat merek tenni egy sou ellenében, hogy hű is marad hozzá mind halálig.

— Hisz akkor az az asszony valóság-gal meghipnotizálta a fiut!...

— Ez az! Elbűvölte a karaktere nemességével és még valamivel. Ennek különben érdekes története van. Elmondom önöknek.

Körülbelül egy éve most annak. Verville, szenvedélyes kerékpározó, nagy kirándulásokat tett Normandiában és Bretagneban. Különösen azokat a sziklás, vad vidékeket kereste föl, ahol ember sem jár s ahol a természet félelmetes pompája rrgényes bizarr tájakat alkot hegyekből és erdőkből.

Egy napon Mont St Michel tájára vetődött, ahol kopár a föld s a sziklák között csak a patakcsörgés nesze árul el

némi életet a néma pusztaságban. Órák hosszat száguldott ebben a hegy-hupás sivatagban, csodálva a természet romantikáját — mikor egyszerre, az ut kanyar dásánál, torzomtorz férfi szökött eléje egy bokor mögül és szompillantas alatt ledöntötte a kerékpárról.

Verville izmos öklével rácsapott megtámadójára és talpra ugrott.

Őles természetű, szakállas bandita állott előtte: egyike azoknak a félelmetes alakoknak, aminőkkel tele van Normandia bünkrónikái. Őében éles tör, arc án vad elszántság, szeméből pedig az éhség fanatikus öldöklési vágya villozott Verville felé.

Barátunk azonban, aki a sport minden ágában kiváló, nem riad meg ellenfelétől. Egy pillanatig némán meredtek egymásra, aztán összecsaptak.

Mint két titán ugy esett egymásnak a két ember. Egyenlő erők, egyenlő elszántság állott szemben egymással. Ha a banditának töre sem lett volna, bizonyosan hamar véget ért volna az ütközet, mert Verville gyakorlott és hidegvérű küzdelme nagy fölényben volt a bandita durva nyersesége

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Lusztig és Bán fűszer-, liszt és gyarmatáru nagykereskedése Debreczen, Városi bérház.
(Uj huscsarnokkal szemben.)
Ez a kicsinybeni vásárlásoknál is a legolcsóbb árak számítottak.
Moskovist Adolf és fia N-Váradí szesz élesztőgyári főraktára:

„ki velük!“ Csak az önálló vámterület szabadíthat meg bennünket az osztrákok rabigájától, csak ez adhatja vissza állami méltóságunkat és biztosíthatja az ország népének a tisztességes megélhetést.

Aki ezt nem akarja, lehet kitűnő magyar, rászolgálhat kegyekre, kaphat czifra czimeket, szalagokat, keresztet és csillagokat, de soha sem volt és soha sem lesz igaz hazafi.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Viharos ülés a képviselőházban.

— Távirati tudósítás. —

Apponyi Albert gróf az ülést megnyitja.

Néhány kisebb jelentőségű neményok előtérbe kerülése után a költségvetési vitát folytatták.

Első felvétel a Kossuth-párti.

Kecskeméthy Ferencz azt tartja, hogy a szegény ember baját sehol sem hallgatják meg. A miniszterelnöknek nemcsak tisztelet kellene lennie, hanem felelős is, a nemzettel szemben. A költségvetés a nemzet gazdasági viszonyaival szemben aránytalanul emelkedik. A pénzügyminiszter a költségvetés összeállításánál nem törődik a népvel, nem nezi hogy bírja-e a terheket? Ez a politika teszi koldusbotra a népet s idézi elő a szocializmust.

Borja, hogy mit tesz a kormány a tanügyért és speciáliter a protestáns tanügyért. És arra a conclusióra jut, hogy mostoha gyermeke az az államnak, pedig e feleletet is tesz annyi szolgálatot a hazának, mint bármely más.

Az állami háztartást helyesebben kellene beosztani. Az adózás nem igazságos. Erre több példát hoz fel. Ugy látja, hogy Magyarországon kettéle törvény van: más a szegénynek s más a gazdagoké. Az állam pénztárát a szegény emberek zsebéből kóduják össze. (Helyeslés.) Kívánja, hogy az adóreformokat mielőbb hozzák be, ne csak

áltassák vele a nemzetet. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Sokan elragadtatással áradoznak a liberálisizmus áldásai felett. Ámde a kormány nem folytat igazi liberális politikát. (Ugy van!)

A közigazgatás államosítása már régen meg van, hiszen a vármegyéknek az történik, amit a főispán, a községekben pedig a mit a szolgabíró akar. (Ugy van!) Ennek illusztrálására több megtörtént eseményt sorol fel.

Nessi Pál: Csinos kis históriák!

Kecskeméthy: Áttér az igazságszolgáltatásra s felsorolja annak fonakosságait. Majd a mezőgazdasági viszonyokat fejtegeti. Meg kellene szabadítani a munkásokat a zsarolótól s megélhetésüket biztosítani. Be kell hozni az önálló vámterületet. A kormány politikája áldástalan, önző és nemzetirtó. A költségvetést nem fogadja el.

Pichler Győző: Amikor a függetlenségi elvek érvényesülni fognak, egyenlő lesz ez a nemzet boldogulásával.

A költségvetési vitánál eddig a pénzügyi és nemzetiségi kérdés volt irányadó. Mindenek előtt a külügygel foglalkozik. Szerinte Magyarország a gubiczi politikát folytatja. Hazánkat sehol sem látjuk érvényesülni a külügyi politikában. A miniszterelnök Bécsből informáltatja magát mindig. Komjáthy beszéde az egész országban lelkes visszhangot keltett, melyet nem tudott ellensúlyozni semmi, még a miniszterelnök sem.

Beszél a kulissza-históriákról, amelyek Magyarország politikai jövőjére nézve veszélyesek. Veszélyeztetve van ezredéves tradícióink és Magyarország államisága. Külügyi hivatalunk veszedelmes magatartást tanúsít azon közgazdasági érdekeinkkel szemben, amelyek hivatva lennének az ország gazdasági fellendül séhez vezetni. Midőn az ország gazdasági érdeke kockán van, nem számíthatunk szövetségesünk védelmére. Látjuk, hogy a kereskedelmi szerződéseknél mi Ausztria önkényének teljesen ki vagyunk szolgáltatva. Ezért óhajtja, hogy a kötendő kereskedelmi szerződéseknél minden pontosan körülírassék, hogy ne lehessen a szerződési pontokat önkényesen magyarítani. A statisztikai adatokból látjuk, hogy Magyarországon van haladás. A haladás a nyomor terén mutatkozik. A sok végrehajtás a tönk szélére kereti az amúgy is sanyargatott országot. Beszél a konverziókról a miniszterelnök ur....

Felkiáltások jobbról: A pénzügyminiszter!

Pichler Győző: Miután ez országban minden kérdésben a miniszterelnök válaszol, nem csoda, ha mi mindezt a miniszterelnöknek tulajdonítunk.

Szell Kálmán: Valóban szép!

Pichler Győző beszél ezután az adó-nemekről és kijelenti, hogy 3 évtizedes tapasztalat bizonyítja, hogy aggodalommal tekinthetünk a pénzpiac spekulációja elé.

Nincs állam Európában, hol drágább és uzsorább kölcsön volna, mint Magyarországon. A valutarendezést szerinte Ausztria akadályozta meg s a kormánynak nincsen ereje, hogy azt keresztül vigye. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Áttér a szász nemzetiségi kérdésekre, előbb azonban szünetet kér.

Szünet.

Szünet után.

Pichler Győző folytatja beszédét. A nemzetiségi kérdéssel foglalkozik. A szász képviselők ravaszán kéterelmű mondatokat és kifejezéseket használnak. Az egyik ide szól, a másik haza szól a külföldi sajtónak. A szászok már a gyermeknevelésnél beleoltják a nemzetiségi eszméket. Erre nézve bemutat egy iskolai értesítőt, mely német nyelven jelent meg.

Kubik Béla: Hallatlan!

Pichler idéz az értesítőből. A magyar nyelvi gyakorlatoknál mind német és külföldi írókat adnak fel. A szászoknál a felekezeti dolgot is nemzetiségi kérdésnek tekintik. Nem biztos abban, vajon a vallás és közoktatásügyi miniszter nem ad e állami segílyt ily művek nyomására? (Derűtség.) Felolvas egy kimutatást az ott megjelenő művekről, egytől-egyig hazafiatlanok. A községeknek mind némekek. Ő nem ösmeri el ezeket magyar községeknek.

Kubik: Hát szabad ezt megengedni?

Pichler elítéli a kormányt, mely ilyet megenged. Ott idegen kulturát művelnek.

Korodi: Nem áll, az hazai, nem idegen!

Pichler: Hát ez hazai? Annak a kulturának fejlesztése hazafiatlan. Kerodi Lucz a szászregeni iskolának ajándékozta Zimándynak Kossuthról írott könyvét. Hát ez hazafias?

Olay: Gyalázat, hogy ilyen gazember itt ül, ki kell dobni.

(Zugás a szélsőbalon. Képviselők padokat verik. Kiáltások: Szégyen! Gyalázat!)

fölött. De Vervillenek nem volt egyebe a pusztá öklével s az első összecsapásnál már testébe mélyedt a tör és bár nem veszélyes, de nagyon véző sebet ejtett rajta.

Ekkor kezdődött el az igazi dulakodás. Mint a felbőszült oroszlan, úgy rontott el-lentelére Verville s akkorát csapott öklével a bandita mellére, hogy az pillanatra tőrdre roskadt. A másik pillanatban azonban már ismét talpra szökött és törével másodsor is rásújtott Verville-re.

De Verville ügyes volt. Egyetlen csapással rácsapott a bandita karjára, hogy a töre messze elrepült.

Pusztá öklével állottak tehát egymással szemközt. A két test szempillantás alatt összemolyodott, mint két bajvívó kigyó; aztán ott hemperegtek a földön. Mély, tompa hörgés szakadt fel mindkettőjük mellkassából; de egyik sem engedett. Olyan lehetett ez a viadal, mint két őskorbéli emberi vadé, akik a nőért összekapnak életre-halálra.

Verville sebéből csak úgy bngyogott a vér, amely meglopta az erejét. Teljes egy nevedőráig tartotta emberét merv mozdulatlanságban, de akkor aztán engedni kel-

lett. A feje zugett és szemeiben összefutott a tehetetlen düh könye. Lehetetlen tovább tartania magát. Agyában átvillant a halál gondolata, a kétségbeesés, hogy itt, ezen az elhagyatott tájon kell elpusztulnia, még pedig ilyen nyomorultán!... Minden erejét összeszedte még egyszer, hogy összeropantsa az élete ellen tört gézenguzt, — de hiába. A karja bénán hullott a földre. Vége...

Ebben a pillanatban futó léptek zaja hangzott mögötte.

— Bátorság! védje magát! — kiáltotta egy hang, gyenge női hang a bokrokból.

A két dulakodó meglepetten pillantott körül.

Fiatal leány jött sietve feljűk s egyre kiáltozott: „bátorság!... Védje magát!”

Verville felszököt fektéből és visszanyerve teljes öntudatát, rákiáltott a leányra:

— Meneküljön innen!... önt is megöli.

De a leány, hirtelen megpillantva az elrepült tört, azt felkapta és a két férfi közé rontott.

A bandita, a kit a nehéz küzdelem már szintén kimerített, megröfent a gyenge

nőtől. Ostoba paraszt lelkében oly félelem támadt, hogy hirtelen felkiált, aztán eliramodott. Mint a részeg, bukdácsolt a sziklák közt, ahol váratlanul az egyensúlyát veszítve, lezuhant egy szakadék mélyébe.

* * *

Hogy mi következett ebből, azt könnyű elképzelni. Verville, a leány segítségével, elvándorogott a közeli Avranche városkáig, ahol megmentőjének a szülei laktak. Két hétig gyógyították abban a házban s valahányszor Verville azokra a napokra emlékszik vissza, a meghatottság könnyűi gyülemenek meg a szemében. Azt mondta nekem egyszer, hogy abban a rettenetes pillanatban, amikor ez a véna leány hozzá sietett, soha nem érzett fölindulás velt erőt a lelkén: egy elemezhetetlen valami, ami több a szerelemnél, mélyebb a vallási meggyőződésnél és boldogítóbb minden örömnél, a melyet valaha ézett.

A leányt feleségül vette. És jól tette. Én nem ismerem Párizsban boldogabb házat, mint az öék.

Elvélve a házasságban nem a szépség a fontosabb kellék.

Korodi Lutz: Ezt már sokszor hallottam!

Kubik Béla: No hát akkor vastag bőr van a potóján, hogy mégis itt ül.

Pichler: A német műveltségnek tisztelője, a német irodalomnak sok kimagasló alakja van, melyet szívesen olvas minden ember, de hogy Brassóban, Magyarországon csak német kultúrára hivatkozzanak és terjeszsenek, mikor nekünk is annyi kimagasló alakunk s magas irodalmunk van, ezt nem tartja helyesnek. Elítéli.

Nessi Pál: Zimándy ivadékok!

Pichler: Akad majd még magyar író, ki leleplezi a szászok üzemleit. Pedig a szász nép tisztességes, becsületes, de vezetőik félrevezetik, csak azért, hogy ők magok felkapaszkodjanak.

Kubik: Világszalók! (Nagy zaj!)

Schmidt: Rendre! Rendre!

Pichler: E vezetők elnyomják a szász nép egyéni intelligenciáját is. De hiszi, hogy a szász nép egyszerre önézetre ébred s akkor a vezetőknek vége van. A vezetők a külföldi sajtót elárasztják nagyhangú frázisokkal, hogy a magyarok elnyomják a szászokat, kik 800 éve tartják fent kulturájukat. Hát ez nem igaz, mert a régi szászoknak se hire se hamva nincsen és önök alig néhány évtizede vándoroltak be, hogy mernek hát 800 éves kulturáról beszélni? (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Részletesen ösmerteti, hogyan vándoroltak a legközelebbi időben be a szászok.

Nessi: Elég kár, maradtak volna ottan!

Pichler: Elítéli a szászok politikáját, a kormányval szemben bizalmatlan s ezért a költséget nem fogadja el.

Lukács pénzügyminiszter azokra az állításokra válaszolt ezután, a melyeket a pénztárkészleteknek a hadi szervezettel való összeköttetésére vonatkozólag hangoztattak s ez állításokat valótlannak bélyegezte.

Azután **Korodi Lutz** szász képviselő szólalt fel személyes kérdésben, de szavait az ellenzék folyton tartó zajjal kísérte, úgy hogy szavait nem lehetett érteni.

— Ha nem hallgatnak meg bennünket — kiáltotta, — úgy hazamegyünk s beszéd helyett majd irunk.

Erre a fenyegetőzésre még jobban nőtt a zaj.

— Menjünk ki! Ne hallgassuk! — hangzott úgy a jobb, mint a baloldaltól s valóban sokan elhagyják a termet mind az ellenzék, mind pedig a kormánypárt részéről.

Korodi végre nagynehezen, folytonos zaj közepette fél három óra tájban végezhette be beszédét.

VIDÉK.

A megszökött kassai rab. Megemlékeztünk már arról, hogy a kassai gyűjtőfogházból két fogoly éjnek idején megszökött s azóta teljesen nyomuk veszett. Azóta már úgy látszik, újból megkezdtek működésüket. A kassai rendőrség ugyanis ma távirati értesítést kapott, hogy tegnap éjjel a közeli Kis-Szebenben eddig ismeretlen tettesek betörték Birnbaum M. odaváló kereskedő üzletébe s onnét 960 korona készpénzt és több ezer korona értékű ékszeret elloptak. A vizsgálat eddigi adataiból az tűnik ki, hogy a betörést valószínűleg Gáspár Lajos és társa Baksi Sándor követték el. Megerősíti e föltevést az a körülmény is, hogy a betörés ugyanolyan természetű, mint a minöket már Gáspár eddig elkövetett. A rendőrség kü-

lönben ráismert Gáspár betörési módszerére, mely nem más, mint az ablak vaspántjainak kifeszítése. A két betörőt az egész felvidéken nagyban keresik.

Mikor lesz országos vásár Szatmáron? Szatmárnémeti sz. kir. városban az országos vásárok az 1902-ik évben a következő napokon tartatnak meg: Józsefnapi vásár márczius 18. és 19-én. Fülöp—Jakabnapai vásár május 6. és 7-én. Péter—Pálnapi vásár július 1. és 2-án. Szent-Mihálynapai vásár szept. 30. okt. 1. Boldogasszony-napi vásár november 18. és 19.

Öngyilkos gazda. Feltűnést keltő öngyilkosság történt Csabán. Egy jómódu csabai birtoos szabadította meg magát az élettől, a kinek meg volt mindene, a mi a megélhetéshez szükséges s a ki nem a nyomorúság miatt dobta el az életet. Hursán János, ki legutóbb esküdt is volt s akkor feltűnt hivatalában nagy szorgalmával és munkásságával, öngyilkos lett. A józan életű ember az utóbbi időben megváltozott, gyakran mulatozással töltötte az éjszakákat. — Tegnap reggel is egy átvirrasztott éjszaka után ért baha; hazulról kiment a körgát melletti tanujára és ott felakasztotta magát. Tettét nem vették észre s csak holtan tudták levágni a kötélről. Felesége és négy gyermeke siratja, a még csak ötven éves családfe szomorú halálát.

Meggyilkolt levélhordó.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas gyilkosság történt szombaton délután Kövesden. — Aznap reggel ugyanis, mint tudósítók írja, az ottani postához érkezett egy 800 fittal terhelt pénzeslevél Krausz Dávid odaváló kereskedő részére. A postakiadónó a déli órákban elküldte Krausznak az értesítvényt a pénzeslevélről, délután azonban Krausz a cselédeleányt küldte a postára azzal a kérelemmel, hogy a kisasszony legyen szíves a postakiadónó által a pénzt elküldeni. Délután 5 órakor a postakezelő átadta a pénzes levelet Lepcsényi Tamás postakiadónak, hogy azt vigye el Krauszhoz.

A legény átvette a pénzt, el is ment, de Krauszhoz már nem ért el, mert közben megölték. Hat óráig várta Krausz a pénzt, mivel azonban nem kapta meg, személyesen ment el a postára. Itt azután az a meglepetés érte, hogy a szolgál még 5 órakor elvitte a pénzt s azóta nem tért vissza.

Rögtön keresték a levélhordót, de nem találtak rá, mintha csak a föld nyelte volna el. Először azt hitték, hogy Lepcsényi megszökött a pénzzel s értesítették a csendőrséget is, amely késő éjjel megtalálta a levélhordó véres hulláját. Lepcsényit ugyanis, mikor a pénzes levéllel el távozott, utja Grünfeld Ignác mészárszéke előtt vitte el.

Az ajtóban állott Vancsek György mészároslegény, aki kérdezősködött Lepcsényitől, hogy hová megy és mit visz, mire a legény elmondta, hogy pénzt visz Krauszhoz. Vancsek ekkor behívta Lepcsényit a mészárszéke s egy pohár borral kínálta

meg. Mialatt Lepcsényi a bort itta, Vancsek kést kapott fel s azzal a nyakába szurt a legénynek, majd pedig torkon ragadta, leteperte s átvágta a gégejét.

A holttestet begyűrte a hűvösasztal alá s éjszaka akarta onnan elszállítani, de a csendőrség ekkorra már felfedezte a gyilkosságot s a megölt legény hulláját még ott találta meg az asztal alatt. A gyilkosság után Vancsek elvette a pénzt s azt az udvarban elrejtette, amit a csendőrök még érintetlenül meg is találtak. A gyilkost, aki töredelmes vallomást tett, a csendőrök letartóztatták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kecskeméti mandátum. (Távirat.) Megirtuk tegnap, hogy azt a petíciót, amelyet Kecskemét szabadelvű párti képviselőjének, Nagy Mihálynak a mandátuma ellen beadtak, visszavonták. Ennek dacára az e hó 27-én megtartandó tárgyaláson megjelennek a felek s nyílt ülésen fogja a Kuria tudomásul venni a visszavonást, illetőleg az eljárás megszüntetését kimondani. Ezzel azonban nincs vége a dolognak. Amint ugyanis nekünk Kecskemétről távirják, a kisebbségben maradt Kossuthpárti Rapcsányi István hívei újabb petíciót nyújtanak be a Kuriához. Ebben is értesítés, vesztegetés és fenyegetés miatt kéri a választást megsemmisíteni. Az első kérvényt csak azért vonták vissza, mert az nem volt eléggé kimerítő és teljes.

§ A cséget csődügy. A debreczeni kir. törvényszék tegnap egész napon át folytatólag tárgyalta a Feldmessenger Gyula és társai ellen tartott főtárgyalást, dr. Oláh Miklós elnöklte alatt. A tegnapi napon a negyedik vádpont került sorra. E szerint Feldmessenger Gyula, megbízottját Klein Adolfot több ezer forint értékű faáruval Szolnokra küldete a csőd bejelentése előtt, hogy az ottani fakereskedőnek adja el az anyagot. E vádpontra nézve a törvényszék több tanút hallgatót ki Némelyek azt állították, hogy Feldmessenger küldöttje, Klein Mór titokban akart tudni az árun és meg sem nevezte Feldmessert, mint tulajdonost. Azt mondta, hogy egy nagyobb építési vállalkozó tulajdona az áru és mivel más vállalatba fogott, akár veszteséggel is tud akar adni rajta. Klein Adolf tagadja és azzal védekezik, hogy ők csak azért vitték Szolnokra a faárut, hogy a hitelezőket kielégíthessék idejében. A tárgyalást holnap folytatják, amikor is a szakértők kihallgatására kerül a sor, a felületes könyvvezetésre vonatkozólag.

§ A Károly-köruti ékszerlopás. (Fővárosi tudósítónktól.) Nehány hónapja már, hogy a Krieglér Dávid ékszergyárában kiderült nagy lopás tetteseit, Majlát Irmát és ennek kedvesét, Schmidt Antalt a bíróság feleletre vonta. Majláth Irma ellenében aki elárúsító leány volt a gyáros üzletében, a gazdája visszavonta volt a panaszt és így csak Schmidtet ítélték el, mint orgazdát, egy évi börtönre. A védekezésében ugyanis, hogy a sok aranynemű lopott voltáról nem tudott, nem használt. Krieglér most a leány hozzátartozói ellen, Schmidt Józsefnek,

Schmidt Gizella, Cserven József és Gyöngyösi Miczy ének-szó ellen is büntető feljelentést adott be, mert állítólag kiderült időközben, hogy a lopásokban ezek szintén részesedtek.

§ Csirketolvajok. Két csavargó, Kiss Albert és Nemeskei József feltörte Non Ferencz lakásának a padlását és onnan ellopott tizenöt darab tyúkot. A zsákmányt értékesítés végett Molnár György kocsi-nak adták át, a ki velük szintén a vádlottak padjára került. A törvényszék ma vonta őket felelősségre és Kisst hat havi, Nemeskei t féleves börtönre és Molnárt orgazdaság címén 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

SZINHÁZ.

A bor. Hunyadi József második vendégfelvétele alkalmából Gárdonyi gyönyörű talusi életképe: A bor került színpadra. A vendégművész Baracs Imre szerepében lépett fel és erről az alakításáról csak a dicséret és elismerés hangján szólhatunk. A parasztember szívének, gondolkodásának, érzelmének alapos ismerője és a benne rejlő talentum erejével ezt a legfrappansabban tudja érvényre juttatni. Az ember úgy van egyes szerepekkel és szereplőkkel, hogy az, akitől elsőbb látja, valami kiirthatlan impressziót támaszt benne és igen magasán kell felül emelkednie az utána következőknek, ha a hatást teljessé tudja tenni. Így vagyunk Hunyadival is. — *Komjáthy* játéka a hatása alatt néztük a darabot, de Hunyadi József felidézni tudta velünk az első Baracot és szívvel-lelékkel tapasztaltunk neki is. Minden mozzanatot híven, nagy megfigyeléssel juttatott kifejezésre és az első felvonás viharos jelenetét bravúrosan játszotta meg. Maga az előadás is pompás, gördülékeny volt. A szereplők, egynéhány kivétellel, a legjobbat nyújtották. *Szabó Irma* Julis asszony szerepében ennél való paraszt menyecske volt, csupán — a többiekkel együtt — a tájszóláson állott hadilábon. Ezt azonban nem lehet megróni, csupán a tájszólás ismerőinek hasoga ta a fülét. *Odry* elfogadhatóan játszotta Matyit. *Komlóssy* pedig különösen jó volt a szomszéd Eszter asszony szerepében. A vendégművész ma este lép fel utoljára Debreczenben ez alkalommal, de reméljük, hogy mihamarabb ismét ellátogat hozzánk. (Sz—i.)

Elszerződött színésznők. *Reviczki* Etel énekesnőt, a debreczeni színtársulat tagját Micsey F. György, az erdélyi szini kerület igazgatója szerződtette. *Pávay* Ilonka szende színésznőt husvétől Kunhegyi Miklós, a székesfehérvári szini kerület igazgatója szerződtette.

Hunyadi József újabb fellépése Komjáthy János színigazgató a következő színházi feljelentést adta ki: Tisztelettel értesítem Debreczen szab. kir. város n. é. közönségét, hogy készséggel engedve a közönségnek, Hunyadi József ur, ma szerdán, február hó 26-án még egyszer fellép. Színpadra kerül ez alkalommal, („B“ — bérletben) A falu rossza. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. A további műsor marad a következőképp: Csütörtökön, február 27-én („C“ bérlet) először: A zsába. Bohózat. Pénteken, február 28-án („A“ bérlet) A zsába. Szombaton, márczius 1-én („B“ bérlet) A zsába. Vasárnap, márczius 2-án, először: Katalin. Operette.

Fáy Flóra utóda. Komjáthy János színigazgató a husvétkor már Krecsányi társulatához távozó Fáy Flóra helyére Groo Valériát szerződtette.

Egy debreczeni színészfiu sikere. Bérczy Ernő, debreczeni fiatal ember, aki a budapesti Rákosi-féle színésziskola egyik tehetséges növendéke, — mint értesülünk — a napokban az Uránia színházban aratta első sikerét. Egy pompás francia egyfelvonásos darabban játszotta a hőviván szerepét. A fő árosi sajtó meleg hangon emlékezett meg a debreczeni fiatal ember első fellépéséről.

Még egy új adó Debreczenben.

Az az ur, a ki a multkor a *csimekért* ajánlott adókiivetését, most *új ajánlatot* küldött be nekünk. Azon föltétellel, hogy több adó-reformtervét velünk nem közli, helyet adunk e második indítványának is. Lue:

Ki kell vetni az adót az agglegényekre. Belőlem nem az osztálygyűlölet beszél, bár tudom, hogy Kárpátoktól Adriáig (mintha ezt a kifejezést már hallottuk volna!) minélhü agglegény evvel fog engem meggyanusítani, mindegy, az agglegények adóját ki kell vetni. Legyen ez az adó irgalmatlanul nagy, görnyedienek alatta az összes agglegények — a kik 30—55 évet hordoznak a vállaikon. Ez az adó lebegjen a fejük felett, mint Damokles kardja, kényszerítse őket, hogy országsszerte mozgalmat indítsanak, kongresszusokat rendezzenek — s minél előbb meneküljenek meg tőle.

A ki harmincz éves koráig nem házasodik meg, az jövedelmének 25 százalékát fizesse be az állampénztárba. Ebből a pénzből kell óriási kézműipari telepeket felállítani a női munkások számára. Mihelyt megházasodik, nem fizeti ezen adót. Drákói szigorral hajtassák végre, tekintet nélkül arra, hogy kit sújt a törvény. Mert e sorok írója szentül meg van győződve arról, hogy a nőkérdés egyetlen megoldása az lesz ha a leányok mind férjhez mennek s ha minden idejüket gyermekeik okos és meleg szeretettel teljes nevelésre fordítják.

A mindennapi kenyérért dolgozó nő sorsát mélyre mély részvétellel nézem, az agglegényeknek pedig hadat üzenek. Ha van hadmentességi adó, legyen *házasságmentességi adó* is. Legyen valahára igazság a világon. Mi szegény házasemberek ne irigyeljük tovább agglegény polgártársainkat, mikor a sok cipő kontót, ruha kontót kapjuk, mikor iskolakönyvet vásárolunk, mikor adót fizetünk, cselédért, kutyáért, vizért, levegőért. Vagy, vagy, de legyen igazság! Szinte látom lelkeim szemével, hogy az anyakönyvvezetők számát legközelebb tetemesen szaporítani fogják.

UJDONSÁGOK.

* **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban d. u. 3 órakor böjti istentisztelet tartatik.

* **A kereskedő-társulat felolvasó-est-éve.** A debreczeni kereskedő-társulat február 27-én csütörtökön a Társulat dísztermében felolvasó-estélyt rendez. Sorrend: 1. Az ókori kereskedelem története. III. rész. Az ókori görögök kereskedelmének története. Irta és felolvassa: Csiky Lajos ur, a Ferencz József-rend lovagja, theol. akad. dékán.

2. Népdalok. Czimbalmon előadja: Bernáth Gizella urhölgy. 3. Mutatványok a természettan köréből. Előadja Gedon Bela keresk. akad. tanár ur. Kezdeté este 8 órakor. A meghívó belépti-jegyül is szolgál.

* **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke 1902. év február hó 26-án d. u. 4 órakor az egyház tanács-termében ülést tart. Tártyak: Folyó ügyek.

* **Eljegyzés.** Darvas Albert helybeli kereskedő eljegyezte Erber Margit kisaszszonyt P.-Halomról.

* **Debrecen a székelyekért.** A minapi szép ünnepe és azok a lelkes szavak, amelyek a székely vendégek ittléte alkalmával elhangzottak, már megtermelték a gyümölcsöket Debreczenben. A mozgalom megindult és mindinkább nagyobb mérvet ölt. — Biró Géza lapunkban közölt tegnapi cikké eős viszhangra talált város-szerte és az érdeemes eszme megvalósulása már csak napok kérdése. Mint értesülünk, már szép összeg folyt be a polgármesteri hivatalhoz a székelymentő-akció javára. Simoffy polgármester 315 koronát küldött Kolozsvárra az EKE elnökségéhez és tegnapig már ismét érkeztek újabb adományok. Az EKE elnöksége megható, szép levélben köszönte meg a polgármesternek a küldött sevélyt és azon reményét fejezi ki, hogy Debreczen város polgársága továbbra is szíven viseli a székely-mentő-akció nemes ügyét.

* **Magyar táncz.** Ez uton óhajtjuk szives tudomásukra juttatni azoknak, kik voltak szivesek megígérni a magyar táncz tanulásában való szives részvételüket, hogy az órák megbeszélése végett teljes számtan szerdán, f. hó 26-án este 8 órakor Alföldy Károly táncztanár urnál megjelenni kegyeskedjenek. A bizottság.

* **A szigorú büntetések ellen.** Széll Kálmán belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz. Körrendeletében kijelenti, hogy azokból a kihágási ügyekből, a melyeket felülvizsgálas végett hozzá felküldöttek: arról győződött meg, hogy a kihágásokra szabott büntetéseknel *nagyon szigorúak voltak.* Ezen az eljárás *enyhíteni kell;* mert a kihágások jó nagy része *nem olyan természéű, mintha az illetők a törvény- vagy szabályrendeletellenes cselekedetet szándékosan akarnák elkövetni.* Az előforduló esetek a legtöbbször a rendelkezések *nem ismeréséből,* tudatlanságból erednek. Ha tehát kisebb beszámítás alá eső kihágás elbírálásáról van szó, azt tartja a miniszter kívánatosnak, — anélkül, hogy a hatóságokat ebben a tekintetben befolyásolni akarná, — hogy ilyenkor a hatóságok, kivált ha *szándékos rosszakaratot nem tapasztalnak, a legnagyobb méltányossággal járjanak el.* Óhajtja a miniszter azt is, hogy az ilyen ügyekben jogerőre emelkedett *ítéletek végrehajtásánál is méltá-*

nyossággal legyenek, nehogy — amint az nem egy esetben előfordult — a pénzbüntetés behajtása az elítélt embereket súlyos anyagi válságba sodorja.

* **Elnyezett tanár.** A földművelésügyi miniszter Kern Hermann, a debreczeni gazdasági tanintézetnél alkalmazott ösztöndíjas gazdasági segédet, a magyaróvári gazdasági akadémia növénytan tanárkére mellé két év tartamára tanársegéddé kinevezte.

* **Szögyény János kitüntetés.** Szögyény Jánost, a debreczeni társadalmi élet egyik kiváló és köztisztelő tagját legfelsőbb helyről érte kitüntetés. Ő felsége a király a királyi tanácsosi címet adományozta neki. Az ide vonatkozó legfelsőbb kézirat szövege a következő:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán magyar szögyényi Szögyény János, az alsó-nyirvidéki vízlecsapoló társulat igazgatójának, ezen minőségben szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozom. Kelt Budapesten, 1902. évi február 15-én. — Ferencz József s. k., Gróf Széchenyi Gyula s. k.

* **Az anyakönyvvezetők tisztelt díjának felemelése.** A belügyminisztériumban elhatározták, hogy az állami anyakönyvvezetők és helyetteseik tisztelt díjait az ország egyes vidékein bizonyos mértékben felemelik.

* **Az ingyen kenyér javára** a mai nap folyamán újabb adományokat kaptunk: Csanak József ur 10 koronát, Csanak János ur 10 koronát küldtek be lapunk szerkesztőségéhez. A nemes szívű adakozók adományát a mai nap folyamán eljuttattuk Varga Károly urhoz, az ingyenkenyérosztó bizottság pénztárosához.

* **Leszakadt harang.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Berencs községben, ahol ez alkalommal a szerencsétlenség következtében egy ember életét vesztette, többen pedig súlyosan megsebesültek. Az eset részletei a következő: Vasárnap délelőtt, amikor a 10 órai misére beharangoztak, harangozás közben leszakadt egy 150 kilós harang, kiütötte a toronyablakot s lezuhant a földre. A szerencsétlenség idején már nagyszámban gyülekeztek össze a hívők s a legények több csoportban beszélgettek a templom előtt. A lezuhant harang éppen egy ilyen csoport legény közé esett s közülök Sejmős István 20 éves legényt agyonütötte. Silva Józsefet, Morócz Pétert és Vastag Andrászt oly súlyosan megsértette, hogy alighanem egész életükre nyomorékok lesznek. A szerencsétlenség hírére a templomból kifutottak a hívek s köztük az agyonütött legény anyja, özvegy Sejmős Istvánné is, aki mikor fiának eltorzult testét meglátta, összerogyott s többé nem is tért magához. A szerencsétlen asszonyt szívszélhűdés érte. Sejmősnek éppen a fejére esett a súlyos harang s teljesen szétroncsolta. A harang az esés következtében több helyen szétrepedt s egy nagy darab ki is tört belőle. A meghalt legényt és az anyját a község kocsiján szállították haza, ugyazintén a sérülteket is. A templomban összegyűlt népek a szerencsétlenség után szétfutottak s az isteni tiszteletet sem lehetett megtartani. A szerencsétlenségért Karvaj Antal harangozót okolják, a ki nem intézkedett kellő időben, hogy a harangnak már erősen megrongált tengelye idejekorán megerősíttessék.

* **Női ruha üvegből.** Egy brooklyni énekesnő üvegből készítettett magának ruhát. A műipar manapság már annyira előrehaladott, hogy üvegfonalakból, törhetetlen, hajlékony szöveteket készítenek. Az üvegruha igen szép, különösen este, a mikor a különböző színekre festett öltözék százszorosán visszaadja a lámpák fényét. Hanem, hogy az európai viseletté váljék, az egyelőre ki van zárva, mert készíteni nem tudják s a szövet annyira fénylik, hogy köznapi viseletre éppen nem alkalmas.

* **A husárcsarnokok bérösszegének leszállítása.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén tárgyalta a husárlók kérvényét, melyben apróbb engedmények mellett azt is kérték, hogy szállítsa le a városi tanács felényire a jelenlegi bérleti összegeket. A tanács méltányolva a husárlók nehéz helyzetét, azon reményben, hogy ezzel közmegegyezést idéz elő és hogy az indokolatlanul feldrágított husárlókat, ha tetemesen leszállítani nem is, de méltányosan mérsékelni fogják, megengedte, hogy kiki saját hűtő szekrényét — az egyenlő nagyság és színre törekvés mellett — használhassa. Az állatbőröket, a mik a leölt állatokról lekerülnek, nyomban — és pedig télen reggeli 8 óráig, nyáron 7 óráig a boltok előtt eladhassák, a rend és tisztaságra annyira vigyázzván, hogy legkisebb kihágás vagy rendellenesség miatt ezen jogot az össze től elvonják. Végül a jelenleg megállapított bérösszegek a csarnokszerüleg berendezett helyiségekben 1902. márczius 1-től kezdve 25 százalékkal, vagyis egy negyedrésszel leszállítatik. A többi feltételek minden eddigi intézkedésekkel együtt megmaradnak.

* **Jégtörő Mátyás.** Február hónapjának a hagyomány szerint két ugynevezett kritikus napja van: másodika és huszonegyediké. Másodikán, Gyertyaszentelő boldogasszony napján tudvaleg a medve kibukkan a barlangjából és ha szép az idő, hamarosan visszabújik, mivelhogy akkor még negyven egész napig csunya hideg léssen. Ha azonban süvöltő orkánt, tomboló förgöteget talál a maczkó, akkor szépen megtörli a szemét és kiun marad, mert a tél most adja ki a mérgét — ő szerinte — utoljára. A másik kritikus nap huszonegyediké, Mátyás napja — Mátyást a jégtörő melléknévvel ruházták föl a régiek. Azt tartják ugyanis róla, hogy ha a vizeken jeget talál, meleg időt hoz, mely elolvasztja, ha ellenben langyos szellőktől cirógatott, hullámos vizek fogadnák, beborítja jéggel valamennyit. Nos hát, az idén a maczkó is, Mátyás is elég enyhe időt talált. Most ugyan hidegebb van egy kissé, de jég sincsen s ez az aggasztó körülmény. Nem

biztos azonban, hogy Mátyás hí marad régi szokásához elvégre is, ha annyi szokatlanul kemény hideghez volt részünk, miért ne lehetne egyszer enyhe telünk is. Ma már tudunk jeget csinálni tél nélkül is, ami pedig a korszolyázókat illeti, hát lehet korszolyázni akár júliusban is — Dobsinán, a jégbarlang nagytermében.

* **Igyunk** szénsavval telített ebési ártézi forrásvizet, vegyítiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

* **Városi apró földek együttes árverése.** A tegnapi tanácsülés kimondotta, hogy ezentul több rendbeli apróföldek árverését idő és költség kimelés szempontjából egy hirdetményben foglalják össze és egy ugyanazon napra tűzik ki. Így legközelebb a vasuti átjáró hid megetti Stark-féle faraktári területek, melyeket veteményes kertnek is kiadnak, a Mester-utca végében levő rabkert és a boldogfalvai kert melletti földek egyszerre tétetnek ki árverés alá.

* **Kik akarnak pályázni?** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara lapunk újján a következő pályázatokat teszi közzé: M.-Sziget polgármesteri hivatala közbírré teszi, miszerint f. év február 27-én nyilvános árlejtés tartatik: a város utcáinak és területek burkolási munkálataira, továbbá a csapat löszer raktár kibővítési munkálataira. — A m. kir. államvasutak igazgatósága a folyó évben feleslegként összegyűlt ócska vas és hulladék eladása tekintetéből f. évi márczius hó 8-án nyílt pályázatot tart. — A cs. kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasut igazgatósága az 1904—5 évben pályafentartási célokra szükséges talpfák szállítása tekintetéből f. évi márczius hó 15-én nyilvános árlejtést tart. — A debreczeni m. kir. dohánygyári telepen egy víztartály 2925 korona költséggel előirányozva építendő. Bejelentési határidő 1902. márczius 18. A feltételek a dohánygyár igazgatóságánál megtekinthetők.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonainknak, jó barátainknak, ismerőseinknek és pályatársainknak, a kik feledhetetlen férj és jó apa, Polgár Pethó Károly temetésén részt vettek s fájdalomukat ez uton is enyhíteni kívánták, köszönetünket nyilvánítjuk. Özv. Pethó Károlyné és fia.

TÁVIRATOK.

A képviselőház háznagyának jubileuma.

Budapest, február 25. Csávossy Béla a képviselőház háznagya ma ünnepelte tiz esztendő háznagyi jubileumát. Csávossyt pártkülönbség nélkül az egész Ház rokonszenve veszi körül s a képviselők a mai nap folyamán minden ol-

dairól siettek felkeresni üdvözleteikkel. Ma délelőtt fél tíz órakor a Ház hivatalnokai kara Desewffy Arisztid vezetésével alatt tisztelgett a háznagnál, hogy kifejezzék neki legjobb kívánataikat s biztossítsák ragaszkodásukról és szeretetükről és meköszönjék neki azt a nemes jóindulatot, melyet velük szembe mindenkor tanúsít. Csávossy meghatva mondott köszönetet a képviselőház tisztviselőinek s biztositotta őket további jóindulatáról. Szünet alatt a hírlapírók, az országgyűlési tudósítók járultak a háznagy elé és elhalmozták jókívánataikkal jubileuma alkalmából. Ma este gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke ebédet ad Csávossy tiszteletére. Csávossy érdemeit a koronás király is jutalmazta. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy Csávossyt a király udvari tanácsossá nevezte ki. A jubiláns háznagyhoz úgy a fővárosból, mint a vidékről és az ország minden részéből nagy számban érkeznek üdvözletek.

Autonomiai kongresszus.

Budapest, február 25. Az autonomiai kongresszuson ma szavaztak a katolikus alapok és iskolák fölött. A szavazással eldöntötték, hogy az alapok egyelőre a kormány kezén az iskolák pedig a kormány vezetése alatt maradvanak.

Henrik hercege veszedelmében.

New York, február 25. Az Egyesült Államok fenséges vendégét Henrik herceget tegnap baleset érte, a mely szerencsére nem járt komolyabb következményekkel. Tegnap ugyanis, mikor Henrik hercege Roosevelt hercege meglátogatására kocsizott az utána haladó fogat lovai valamitől megbokrosodva neki rohantak a hercege kocsijának, melyben Henrik hercegen kívül még Hay külügyi államtitkár ült. Az összeütközés igen erős volt úgy, hogy a hercege fogat kocsisa leesett a bakról s maga az államtitkár is megsérült. A hercegek csodálatosképen nem történt semmi baja, más kocsira ülve folytathatta útját.

A spanyol forrongás.

Madrid, február 25. A szenátusban Weyler hadügyminiszter fololvasott egy barcelonai táviratot, a mely szerint ott a fémgyárak kivételével valamennyi műhelyben dolgoznak. Bejelentette továbbá, hogy Muriciában, Cartagénában, Valenciában, Reusban, Tarragonában, Tortosában és Castellonban helyreállt a nyugalom. Sevilleban csődületek voltak, a melyet azonban szétverték. A szenátus meglepéssel fogadta ezeket a megnyugtató híreket.

Robbanás.

Orebro, február 25. Az Orebro közelében lévő hajóállomáson tegnap délután lövőgyakorlat alatt robbanás tör-

tént, a mely egy hajórajkapitányt és két más embert megölt. Három ember súlyos és többen könnyű sérülést szenvedtek.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Uj osztálytanácsos.** A keresk. miniszteriumban fontos változás áll be a napokban. Értesülésünk szerint dr. Barthos András titkár átveszi a tarifaosztály vezetését és öfelsége már legközelebb kinevezi osztálytanácsossá.

× **Gyermekrabló ozigányok.** (Éjjeli express tudósítás.) A német birodalmi konzulatus arról értesítette a budapesti magyar királyi államrendőrséget, hogy kóbor cigányok, a kik a vizsgálat adatai szerint Magyarországból indultak körutjukra, Hannoverben elraboltak egy hat esztendőes kis leánykát. Az elrabolt gyermeket Kassel Elzának hívják és a múlt év augusztus havában tűnt el szüleinek lakásáról. A kis leány egy méter magas, nyulánk, szőehaju gyermek s különös ismertető jele, hogy a balkezén szőmölcs van. Különböznél igen élénk, a ki a nevét és lakását tisztán megtudja mondani. A rendőrség a kis leány szeméyleírását és fényképét megküldötte az összes törvényhatóságoknak.

× **A rézület sikkasztói.** (Éjjeli express tudósítás.) A Madarász András rézületgyárának tegnap letartóztatott két sikkasztóját a fővárosi rendőrségen ma délelőtt újból hosszabb kihallgatásnak vették alá. Mind a ketten beismerésben vannak s azzal védekeznek, hogy senki sem ellenőrizte munkájukat s a felügyeletnek ez a hiánya kergette őket a bűnös utra, Wallner, az üzletvezető megvallotta, 250 frt havi jövedelme volt tisztességes uton is, Zsáknak havi fizetése, a mellékjövedelmekkel együtt felugrott 130 frtra. A Madarász-czéget a mostanihoz hasonló sikkasztás nem először éri. Ezelőtt huszonötévvél volt egy Horváth András nevű prokuristája, a ki lassan-lassan negyvenezer forintot sikkasztott s miután állását fölmondta, ugyancsak az Arany János-utczában, szemben a Madarász üzletével, konkurrens üzletet nyitott. A sikkasztást azonban hamar fölfedezték s mikor Horvátot följelentették, félelmében megöregült.

INGATLANOK FORGALMA.

Aron Manó veszi a debreczeni 2459. sz. tjkvben foglalt 1762 srsz. házat és földjét Megyesi Sándor és Lajostól 56,000 koronáért.

Kovács János és neje veszik a debreczeni 315. sz. tjkvben foglalt csapó-kerti szőlőt Iván Gábertől 1450 koronáért.

Nagy Gábor és neje veszik a debreczeni 6115. sz. tjkvben foglalt ondódi földet Márton Sándornétól 1600 koronáért.

Szikszay Gyula és neje veszik a debreczeni 1535. sz. tjkvben foglalt 928. srsz. házat a debreczeni kereskedelmi társulattól 18,400 koronáért.

— Folyt. köv. —

Templomrablások.

— Saját tudósítónktól. —

Az utóbbi időben gyakran fordultak elő templomrablások az ország különböző részeiben. Ugy látszik, hogy több társaság foglalkozik ezzel az ocsmány mesterséggel, legalább erre vall azon körülmény is, hogy vasárnap virradóra egyszerre három helyen is kirabolták a templomokat.

Az egyik templomrablás a főváros közelében, Mária Remetén történt. Mint nekünk írják, szombaton éjjel ismeretlen tettesek feltörték a templomajtót s azon behatolva feltörték a perselyeket és a szentségtartó szekrényt, de egyikben sem találtak semmit. E feletti bosszujokban a betörők összeszaggatták az oltárterítőket s azután üres kézzel távoztak. Ebben a templomban már a múlt évben is történt betörés s azóta éj zakára az értékesebb tárgyakat nem hagyták a templomban.

A második templomrablás Ternye községben történt. Itt már szerencsésebbek voltak a betörők, mert elvitték a szentségtartót, egy ezüstkeresztet és a kereszteléshez használni szokott egyéb ezüst tárgyakat. A templomajtót itt álkulcsal nyitották fel a betörők és távozásuk után gondosan be is zárták maguk után úgy, hogy a betörést csak közvetlenül az istenítisztelet előtt vette észre a templomszolga, a mikor az elrabolt tárgyakat az istenítisztelethez akarta előkészíteni.

A harmadik betörés Zsadányban történt, szintén szombaton éjjel. Itt már valószínű rombolást vittek véghez a betörők. A sekrestye ajtót feszítették fel a betörők s azon hatoltak be a templomba. A perselyeket leszaggatták s feldúlták az oltárokat s a mi értékes holmit találtak, azt összeszedték. Nem kimélték meg a sekrestyét sem, a hol a miserubákat tartották. Innen elvitték egy értékes miseruhát és két ezüstkeresztet, a templomból pedig a szentségtartót, egy ezüstkelyhet s több értékes tárgyat és a perselyek tartalmát. A betörést korán reggel észrevették s a gyanu kétvándor köztűrsre esett, a kik azon éjjel eltűntek a korcsmából, hol szállva voltak. A csendőrök már nyomában vannak a betörőknek s így valószínű, hogy az elrabolt tárgyak megkerülnek.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Irta: **Than Gyula.**

Lánczy Kálmán évezettel teljesítette a kalauz feladatát. Megmutatott mindent. Teremről-teremre járták s csakhamar elfeledték, hogy milyen kellemetlen incidens történt, mikor a küszöböt először átlépték.

Maga Bogáti Péterné is meglepedezett a Béla heveségéről, a nagyszony szívhez szóló bánatos szaváról, leánya faggatásairól s egészen belemelegedett annak a magyarázásába, hogy mit és hogyan fog berendezni. Jolánnak különösen a kastélyt övező park tetszett. Hamarosan el is vált az ügyvédől és édes anyjától s künn termett a virág-ágyak közt.

Alig tűnt el az oldaluk mellől Jolán, Lánczy Kálmán mindjárt őszintébben és bizalmasabban kezdett beszélni:

— No végre, csakhogy egyedül vagyunk.

— Hogyan? Egyedül? Hát Jolán?

— Lenn sétál a kertben.

— A kertben?... Még jó, hogy néhány percze magunkra hagyott... Tudja

ügyvéd ur, ha ön akkor ömegetagadásra nem oátorit, elarulum magam.

— Vének lett volna asszonyom. Nem olyan könnyen jutott ön ehhez a birtokhoz, mint a milyön könnyen megkellett volna tele vátnia, ha Jolán kisasszony megtudja a valót.

— Igaza van! Ez jutott nekem is eszembe. Ezért hagytam jóvá minden szavát. Hanem azt el kell ismernem, hogy ön nagy kópé! Úgyesen és találékonyan játszott a szerepét.

— A szükség mindenre megtanítja az embert . . .

— Látja, én tudom azt, hogy a Jolán félvezetésével jutottunk ennyire; de hát mindenki megbocsátaná nekem ezt a kis turlangot, ha me tudná, hogy mindent, amit tettem és teszek, az én édes kisleányomért, Jolánkámért teszek. . . Mikor ön, ügyvéd ur azt mondta nekem, hogy ehhez a kastélyhoz, ehhez a birtokhoz nekem van jussom, végtelen boldogság öntötte el a szívemet. A reményeim, vágyaim megvalósulását láttam benne. Ön nagyon jól tudja, hogy Jolánka zárdában nevelkedett, egészen elzárva a világtól; romlatlan, tiszta a szive, nemes a gondolkozása, szeretet és jótekonyság, emberbaráti lelkesedés fakad a lelkében. Nem akartam, hogy most, mikor kikerült az intézetből, a fővárosi élet gyakori mulatságai között elfásuljon és fogékony legyen a szivelelke a modern kor minden léhasága iránt; azért vágytam ide és mikor a pert megnyertem s mikor e helyet magaménak mondhattam, úgy éreztem, hogy én vagyok a legboldogabb anva az egész világon. Tudom, hogy ezért hálával tartozom önnek ügyvéd ur és meg is fogom hálálni.

A Lánzy Kálmán arczáról meglege-
dés sugárzott le.

— Folyt. köv. —

A tenger fiai.

— Regény. —

Irta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szébenyei József.

Az említett „sertés-járom, egy Eldridge-féle térkép, egy Blunt-féle „Coast Pilot“, és egy Bowditch-féle „Vavigertor“ volt. minden amire Troopnak szüksége volt, hogy eligazodjék, no meg a nagy kék oceán, Tonn Platt a „kék galamb röpitésére“ tanította, majd fejbe verte vele Pennt is, noha az ereje nem közelítette meg azt a fokot, hogy akármilyen vizen folytonosan mérje a mélységet: Pisko gyakran felhasználta őt ez irányban.

— Nem mérést akar az öreg látni, szólt egy izben Dan, hanem talajt.

Harvey tehát felhuzva a vasat, óvatosan leszedte róla a homokot, kagylót, fűvet, vagy ami rátapadt, odavitte Diskónak, aki aztán szemlélgette, szagolta, aztán véleményét mondott. Amint már mondvá volt, Lisko ha tőkehalról gondolkozott, úgy tett mint a tőkehal; és valami érthetetlen érzék által vezérelve, a hosszú évek tapasztalatai folytán. Egyik helyről a másikra mozgott hajójával, folytonosan a halak nyomában, mint a sakk-átszó, ha háttal áll a tábla felé, mozog a láthatatlan táblán.

De Disko táblája a nagy oceán volt, — egy háromszög: minden oldalról mérve kétszázötven mértföld — a végtelen, éhes, mozgó víztömeg, sötét ködbe burkoltan me-lyet folytonos vihar üldöz, uszó jégtömeg zaklat, nyugtalan, óriási gőzösk szántják végig és apró halász-bárkák pontozzák ki.

Napokon keresztül ködben dolgoztak — Harvey a csengetyüt kezelte — amíg a sötét, vastag léghez szokott és kiment Tom

Plattal, minden bátorsága ez inában gyűlve össze. (De nem volt hova futni.) A köd azonban nem akart emelkedni, a hal harapott és ki sem maradhat hat órán át félenk egy-egy esetben. Harvey a zsinogjei kezelésébe merült és készségesen nyújtotta társának a sulykot, vagy a szigonyt, amint amaz szólt értük; majd visszaveztek a hajóhoz, ve-érük a csengetyü csilingelése és Tom érzéke volt. Manuel nótája pedig vékonyan, ehaléan hangzott a közelből. De valami földöntúli dolog volt mégis. Az első napokban Harvey olyan furcsákat álmódott, holmi füstölgő vizről, a csónak körül tüzláng csapott fel az örvényből és a levegő tiz lábnyira fölötté elolvadt és hullott le a vízbe. Pár nappal később, Manuel társaságában ment ki olyan helyre, ahol állítólag negyven ölnyi víz volt, de noha az egész zsinog ráment a horgonyeresztésre, nem akadtak fenékre és Harveyt halálös felelem szállta meg, az tapasztalva, hogy az utolsó módja a földdel való érintkezésnek is elmaradt immár.

— Bálna gödör, monda Manuel behuzva a köteleit. Jól mulatunk majd Diskón. Gyere!

Visszaveztek a hajóhoz és azt látták, hogy Long Jack és a többiek már visszatértek és gunyolják az öreg Diskót, mert egyszer az életében tévedett és egy üres bálna gödör szélére vitte őket. A sűrű ködben új agyat indultak keresni. Mikor Harvey megindult Manuellel, minden hajaszállá égnék állt, mert tombolva száguldott a hullám, hullám után, f-hérség vízgorgott elő a fehérségből, siri levegő áradt ki belőle és rohogva, csapkodva dühöngött a vihar. Ez volt Harvey bemutatkozása a retteget nyári hullám-hegyekhez és mialatt a csónak fenekén kuporgott: Manuel nevetett. Voltak aztán napok, tiszta, lágy levegős napok, mikor meleg volt és bűnnek tetszett más egyebet tenni, mint csapdosni az evezővel a fényben uszó vizet; voltak szellős szép napok is, amikor Harveyt arra tanították, hogy kell a hajót egyik helyről a másikra kormányozni.

(Folyt. köv.)

Írógép és Mimeograph

sokszorosító készülékhez állandó raktár minden hozzávaló kellőkek, u. m. festék-szalag, Carbonpapír, Yostkerék stb. gyári áron

Pongrácz Géza

papírraktárban Debreczen.

L. Chylinski György

fényképész műterem

Debreczen, Piacz-utca 41. sz.

Első rangu egészen ujonnan berendezett műterem

Legmagasabb helyről kiváló munkáért többször kitüntetve.

Ajánlja legszebb kidolgozású
• szakmába vágó bármilyen képeit, — továbbá fénykép- és platin nagyításokat, aquarella, valamint olajfestésű arcképeket.
Pontos és gyors kiszolgálás!

SZINLAP.

Ma szerdán, „B“ bérletben, HUNYADI JÓZSEF urnak bucsufelléptével:

A FALU ROSSZA.

Népszínmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Feledi Gáspár —	—	—	Bartha I.
Lajos)	gyermekai	—	—
Boriska)	—	—	—
Bátki Teresi, árva —	—	—	Takács M.
Gördör Sándor, szolgálégény —	—	—	Hunyadi J.
Finom Rózi, menyecske —	—	—	F. Kállai.

Holnap esütörtökön, „C“ bérletben, ujdonságul először:

A ZSÁBA.

Bohózat 3 felvonásban.

Új szállitmány!

Csemege-szőlő, nemes faj a'ma és körte, vérbélű narancs kapható:

Czeglédy és Polgárnál

Piacz-u. Bika-szállodával szemben.

Fele árban!

20—30 cm. kép 15 kor.

= Alumínium fényképek készülnek =

Verseny fényirdában

Kossuth-utca 24.

Kossuth-utczában 11 szem alatt

a Zádor-féle házban

Május elsőre kiadók.

1) A Kontsek Géza előb Gaszner Károly-féle nagy fűszerüzlet helyiség.

2) A 2-ik udvarban egy udvari akás, 2 szoba, előszoba, konyha és tartozéka.

3) A 2-ik udvarban külön bejáratu 2 szoba és tartozéka.

4) Egy pinczelakás-szoba és konyha.

Ertekezhetni: a tulajdonossal.

Apró hirdetések

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők

Sternberg Mór vállal mindenféle kárpitos munkákat, ugyancsak szalon garnitúra bevonását, dísz drapéria díszítését és költözködéskor butorok csomagolását. Piac utca 52. szám, a megyeház mellett.

Eladó ház. Csillag-utca 76. szám teljesen új épület, mely áll 2 utca, 1 előszoba, konyha, kamara és pinczehelyiségből, továbbá 2 udvari szoba, konyha, kamara és 4 fűszerművelés egy ujonnan készült téglakut. Évi jövedelem 300 frt, eladási ár 3600 frt. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Intelligens fiatal nő pénztárnoknői állást keres nagyobb üzletben. Szíves megkeresést „Pénztárnoknő” czímen kér a kiadóhivatalba.

Keresek mindenestre már áprilisi hóra 3-4 szobából, előszoba és mellékhelyiségekkel álló 1-2 lakást lehetőleg a fő tér közelében és utca-lakás legyen. Cím a kiadóban.

Modern 6 szobás lakás előszobával és mellékhelyiségekkel kiadó — Szent Anna utca 48. szám.

Pénzkölcsönök gyorsan eszközölők. Rácz Béla bank biz. irodája Debreczen, Hunyadi-utca 19. (volt Kisvárad-Vasut-utca.)

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vizű vízvezeték és gázbevezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Világhírű „Martell” cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár **Váray József** kereskedésében Városi-bérlőpalota.

Kiadó lakás 3 szoba mellékhelyiségekkel vízvezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Elektronmechanikai műhelybe ügyes fiu tanulónak felvétetik Kossuth-utca 1 sz.

Kiadók 4 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel és jó vízzel. Simonffy utca 15 szám.

Legjobb kerti bort tessék megköszölni. Hunyadi utca 28. sz. Főgel Ferencz.

Eladó ház a József kir. herceg-u. 28. számú ház onddi földjével kezező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky utca 17 szám, 3 ajtó alatt

Miklós-utca 34 sz. alatt 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló utcai és udvari lakás májusra kiadó.

Eladó Sesta-kerti nyaraló A Sesta-kert legszebb és ósodus helyén 4 szobás 1-2 lakás hozzávalóval, kitűnő vízzel kuttal, mindenféle termő gyümölcsfával 25—30 hektoliter évi borteleméssel s kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni: Kossuth-utca 12. a házmesternél.

Jó karban lévő szobabutor elköltözés végett azonnal eladó. Kossuth-utca 58. szám alatt.

Eladó fűszerüzlet napi 30 40 koronával kedvező feltételek mellett. Csapó-kert I. járás 65. szám.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 kr-ért, glase-keztyük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Köhögés ellen legjobb a kellemes ízű **Kaiser-féle MELL-BONBON**, amiről 2740 hitvány bizonyítvány tanusodik Biztos hatású köhögés hurut rekedtség s elnyálkásodás ellen. Felülül bármely hasonló készítményt 1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep.

Az ásványfürdők helyiségeiben a nap minden órájában orvosi utasítás és felügyelet mellett készítetnek mindenféle speciális gyógyfürdők, u. m.

Mór-vasláp fürdő (kettős kádban ára 1 frt 50 kr.)

Jódos—vasas- és fenyő ára 1 frt.

Sós-fürdők ára 80 kr.

Valódi **Pöstyéni kénes iszap-fürdők** ára 1 frt.

A fürdőbérleők.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-u. 7. a régi szolid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy gazdasági mint **konyhakerti és virágmagvakkal** gazdagon felszereltem. Saját érdekében jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, — ha megtekinti magraktárait s meggyőződést szerez czégem **kiváló szállítóképességéről**. Mintákkal és új nagy **képes árjegyzékkel** szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése, előbb **GASZNER KÁROLY**.

Jó karban levő csinos, teljes **kávéházi berendezés** jutányosan eladó,

bolthelyiség

az Iparbank udvarban Május 1-től kiadó. Felvilágosítást ad a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank ügyvezetője.

13419
1901 tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

A h. bősörményi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lichtens ein testvérek budapesti bejegyzés ezen elrendelt csatlakozás folytán Áron Miksa debreczeni bejegyzés végrehajtóknak Goldstein Péter és neje Horovitz Már a hajduhadházi lakos végrehajtást szenvedők elleni 300 kor. 42 fillér és 102 k. 56 fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a h. bősörményi kir. járásbíróóság területén levő Hajduhadház községben fekvő a h. hadházi 3800. sz. tkvben. A + 1264 hrsz. a foglalt, 812. régi népsorszámu házas udvarkertre 2036 koronában, ezenel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **az 1902 évi márczius hó 4. napján délelőtt 9 órakor** Hajdu Hadház község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 203 korona 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt H. Bősörményben, 1901 évi decz hó 4. napján.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság. **Csaba Antal** kir. aljársbíró.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza
a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény úde szint kölesönös az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt údóvé, szőppé teszi a megóvja a mörgráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arczporait:
BERLINI FETTPOUDEE (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.
VELUTIN POUDEE (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.